

[Grethe Fenger Møller]

Målsætningen for en alsidig kulturpolitik må – og dér vil jeg igen citere fra betænkning nr. 517:

»... ud over bestræbelserne for at styrke den kunstneriske udvikling omfatte mange andre bestræbelser for at fremme de enkelte menneskers udviklingsmuligheder, deres optagethed af og deltagelse i udformning af vores fælles tilværelse. Gennemførelsen af denne målsætning forudsætter åbenhed, fantasi og opbrud fra mange vaneforestillinger.«

Det er ord, jeg godt kan gøre til mine.

For at samle mine bemærkninger vil jeg sige, at vi ønsker fra konservativ side at bevare, at støtte og at udvikle den danske kulturs mangfoldighed, men vi vil i hvert enkelt tilfælde vurdere, om det nu er den rigtige metode, der anvendes. Det skal nemlig passes ind i den grundopfattelse, vi har: at det afgørende er det enkelte menneskes frie valgmulighed.

Lad mig sige som svar på dagens forespørgsel, så det ikke kan misforstås: en omdirigering ad det enkelte menneskes pengebestede kanaler kan nemt ske på en sådan måde, at valgfriheden, som er det fornødne, kan beskæres. Al kultur må udgå fra det individuelle menneske med den frie valgmulighed, og hvis man fører en politik, der kulturelt og økonomisk vil fjerne denne ret til det frie valg, vil vi fra konservativ side bekæmpe den af al magt. Vi mener, at tvangen er kulturens værste fjende, at friheden er det afgørende.

Jeg har undret mig over, at denne forespørgsel i det hele taget er blevet rejst. Hvad har vi egentlig skullet med den? Nu er vi i slutningen af maj, 2 uger før folketinget bliver sendt på sommerferie, og så rejser man en forespørgsel om, hvad vi egentlig skal med kulturpolitikken, og hvad regeringen vil gøre.

Vi har fået en meget, meget fyldestgørende redegørelse fra ministeren, men med al ære og respekt for ministeren må jeg sige, at der kom ikke noget nyt frem. Ministeren henviste til statsministerens åbningstale, og det kan jeg godt forstå han gjorde. Det er vel den, man har arbejdet ud fra i denne folketingssamling. Der var en masse uløste problemer. Vi har ikke fået betænkningerne fra bibliotekskommissionen, vi har ikke fået en afklaring på Det kgl. Teaters fremtid. Det skal vi tage op i næste folketingssamling.

Fra de ordførere, jeg har hørt indtil nu, er der heller ikke kommet noget, som jeg ikke vidste, eller som andre i dette ting ikke vidste. Derfor må man sige: er der egentlig ikke grund til at sætte et stort spørgsmålstegn ved rigtigheden af at have disse forespørgselsdebatter, som overhovedet ikke har noget konkret eller aktuelt sigte, hvor vi bare fortæller hinanden det, vi godt ved at vi ved i forvejen? Vi kunne bruge tingets arbejdstid til noget mere konstruktivt end blot at bekræfte os selv i de meninger, vi har i forvejen.

Melchior (CD):

Hvis jeg forstod fru Grethe Fenger Møllers sidste bemærkninger ret, så udlagde hun det, som om der er rejst en forespørgsel om, hvad vi egentlig skal med kulturpolitikken. Det synes jeg nu ikke at forespørgslen indeholder.

Jeg kan derimod erklære mig enig med fru Grethe Fenger Møller, når hun siger, at hun ikke kan forstå, den er blevet rejst. Men fru Grethe Fenger Møller og jeg og hele folketinget bærer et vist ansvar for, at den overhovedet er kommet frem. Jeg tror, vi må se på den procedure, der finder sted, når vi godkender forespørgsler, for i virkeligheden er der ikke andet i denne forespørgsel end et onsdagsspørgsmål. Der er ikke til en stor debat. Der er kun et spørgsmål om, hvorvidt ministeren finder det rimeligt, at midler til kulturelle formål skal forøges. Det har ministeren vist de ikke er blevet, men det kunne have været besvaret inden for de tidsrammer, som et onsdagsspørgsmål har, og burde ikke have bragt alle partiers ordførere i ilden.

Men vi er vel af den forkerte støbning, at når vi får et kvarters taletid, så taler vi et kvarter, selv om der ikke er grundlag for det. Jeg mener vitterligt ikke, der er grundlag for det. Ministeren har svaret på spørgsmålet. Der har været så mange kulturdebatter af principiel art i de sidste par folketingssamlinger, at der – og det var fru Grethe Fenger Møller også inde på – vel næppe er noget forbavsende i, at der ikke i dag er nogen, der vil svinge sig op til de store filosofiske eller principielle højder. Jeg skal derfor indskrænke mig til nogle ganske få bemærkninger.

Hr. H. C. Hansen betegnede vores kulturpolitik som værende på vej til diktaturstaters kulturpolitik, dér, hvor staten, in casu kultur-